

T.C.
YARGITAY
HUKUK GENEL KURULU
E. 2010/9-128
K. 2010/122
T. 3.3.2010

- **FARK ÜCRET ALACAĞI (SEKA İzmit İşletmesinin Büyükşehir Belediyesine Devredilmesi Nedeniyle - Protokolün Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun Kapatma ve İş Akitlerinin Feshi Kararını Ortadan Kaldıran ve İşyeri Devrine İlişkin Bir Karar Niteliğinde Bulunmadığı/Reddi Gereği)**
- **SEKA İZMİT İŞLETMESİNİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE DEVREDİLMESİ (Protokolün Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun Kapatma ve İş Akitlerinin Feshi Kararını Ortadan Kaldıran ve İşyeri Devrine İlişkin Bir Karar Niteliğinde Bulunmadığı - Fark Ücret İsteğinin Reddi Gereği)**
- **İŞYERİ DEVRİ (SEKA İzmit İşletmesinin Büyükşehir Belediyesine Devredilmesi - Davacı Davalı Büyükşehir Belediyesinde İşe Alınırken Ücretinin Tespitinde SEKA'da Geçmiş Hizmetlerinin Nazara Alınmasının Mümkün Olmadığı)**
- **BELEDİYE BAŞKANININ İMZALADIĞI PROTOKOL (Ancak Yetkili Organların Kararını Alarak Belediye Adına Sözleşme Yapabilecekleri - Protokol İle Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararları Ortadan Kaldırılmadığı Gibi Bu Protokol Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararlarını Ortadan Kaldırıcı Nitelikte de Olmadığı - İşyeri Devri Nedeniyle Fark Ücret İsteği)**

ÖZET : Dava, fark ücret alacağı istemine ilişkindir. Uyuşmazlık; SEKA A.Ş. İzmit İşletmesi ve çalışanlarının özelleştirme uygulamaları sonucunda 4857 sayılı İş Kanunu'nun 6. maddesi kapsamında davalı Belediyeye devredilip devredilmediği noktasında toplanmaktadır.

Protokol uyarınca SEKA İzmit işletmesinin; arazisi, tesisleri, makineleri, işletme hakkı ve çalışanları ile birlikte Kocaeli Büyükşehir Belediyesine devredilmesine karar verilmiş ise de söz konusu Protokol ile Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları ortadan kaldırılmadığı gibi, bu protokol Özelleştirme Yüksek Kurulu kararlarını ortadan kaldırıcı nitelikte de değildir.

Belediye Başkanı ancak yetkili organların kararını alarak Belediye adına sözleşme yapabilir. Belediye Başkanı tarafından imzalanan protokolün Büyükşehir Belediyesi yönünden borç doğurabilmesi için protokolün imza tarihi itibarıyla yetkili organlarca verilmiş bir karar da dosyada bulunmamaktadır. Protokolün Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun kapatma ve iş akitlerinin feshi kararının ortadan kaldırıldığı ve işyeri devrine ilişkin yöntemince alınmış bir karar niteliğinde bulunduğu kabulü mümkün değildir. Davalı Büyükşehir Belediyesinde işe alınırken ücretinin tespitinde SEKA da geçmiş hizmetlerinin nazara alınması mümkün olmadığından davanın reddi gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki "fark ücret alacağı" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Kocaeli 3. İş Mahkemesi'nce davanın kabulüne dair verilen 18.10.2007 gün ve 2006/931 E., 2007/687 K. sayılı kararın incelenmesinin davalı Belediye vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 23.06.2009 gün ve 2007/41110 E., 2009/17899 K. sayılı ilamı ile;(... Davacı, 05/10/1977 tarihinden itibaren çalışmış olduğu SEKA İzmit İşletmesinin davalı Büyükşehir Belediyesine devredildiğini, işletmenin devri ile birlikte çalışmasını davalı, belediyede sürdürdüğünü, SEKA da geçen hizmet süreleri dikkate alınmadığından ücretinin düşük belirlendiğini belirterek fark ücret talep etmiş; davalı belediye zamaşımı definde bulunmuş ve davanın hukuki dayanaktan yoksun olduğunu ileri sürerek reddini savunmuştur.

Mahkemece, davacının çalışmış olduğu SEKA İzmit İşletmesinin çalışanlarıyla birlikte davalı Belediyeye devredildiği kabul edilerek fark ücret alacağına hükmolunmuştur. Dosyada ki bilgi ve belgelere göre; davacının 05/10/1977 tarihinden itibaren SEKA İzmit İşletme Müdürlüğünde çalışmaya başladığı, özelleştirme yüksek kurulunun SEKA İzmit İşletmesinin kapatılmasına, taşınır ve taşınmaz mallarının bedelsiz olarak Kocaeli Büyükşehir Belediyesine devrine, çalışanların hizmet sözleşmelerinin feshine 08/11/2004 tarihinde 2004-10 sayılı karar verildiği, karar gereğince anılan işletmede çalışanların hizmet sözleşmelerinin 18/02/2005 tarihi itibari ile feshedildiği bu meyanda davacının da hizmet sözleşmesinin ihbar ve kıdem tazminatı ödenerek feshedildiği, bundan sonra İzmit Büyükşehir Belediyesi, Selüloz İş sendikası ve Özelleştirme İdaresi arasında 10/03/2005 tarihli bir protokol yapılarak özelleştirme yüksek kurulunun 08/11/2004 kararında yer almayan çalışanların devrinin de öngörüldüğü, özelleştirme yüksek kurulunca bu defa söz konusu protokole dayanılarak 06/04/2005 tarih ve 2005-46 sayılı ile SEKA İzmit İşletmesinin tüm makine, teçhizat, arazi ve çalışanlarıyla devri yönünde karar alındığı, devir işlemlerinin 14/05/2005 tarihinde tamamlandığı davacının davalı Büyükşehir Belediyesinde vizeli geçici işçi statüsünde 01/06/2005 tarihinde ise girdiği anlaşılmaktadır.

Görülüyor ki Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 08/11/2004 tarih ve 2004-110 sayılı SEKA İzmit İşletmesinin kapatılmasına, taşınır ve taşınmaz mallarının bedelsiz olarak İzmit Büyükşehir Belediyesine devrine çalışanların hizmet sözleşmelerinin feshine ilişkin ilk kararı uygulanmış böylece davacının da ihbar ve kıdem tazminatı ödenerek hizmet sözleşmesi feshedilip SEKA ile olan ilişkisi 18/02/2005 tarihi itibari ile sona ermiştir. Başka bir anlatımla hizmet sözleşmesi feshedilmekle 18/02/2005 tarihi itibariyle SEKA'nın çalışanı durumundan çıkmıştır. Bu olgulardan sonra özelleştirme idaresi, İzmit Büyükşehir Belediyesi ve Selüloz İş Sendikası arasında 10/03/2005 tarihinde yapılan protokol ile bu protokole dayanılarak özelleştirme yüksek kurulunca alınan ve çalışanları da kapsamına alan 06/04/2005 tarih ve 2005-46 sayılı kararın hizmet akitlerinin feshedilmesi ile çalışma durumu sona ermiş olduğundan davacı bakımından hukuki sonuç doğurması mümkün değildir. Çünkü hizmet sözleşmesinin feshedilmesinde hizmet akdi ilişkisi sona ermiş olup sonradan yapılan protokol ve protokol doğrultusunda alınmış olan özelleştirme yüksek kurulu kararı gereğince davacı ile SEKA arasında yeni bir hizmet akdi yapılamamıştır. Her ne kadar mahkeme kararında devir için gereken süre içerisinde SEKA tarafından davacıya ücret ödendiği belirtilmiş ise de dosyada hizmet sözleşmesinin feshinden sonra SEKA tarafından davacıya ücret ödendiğini gösterir bilgi ve belge bulunmamaktadır. Hizmet sözleşmesinin feshi nedeniyle davacıya ödendiği anlaşılan iş kaybı tazminatı ve işsizlik ödeneği ise yasadan doğan ve feshe karşı koruyucu ödemeler olup ücret niteliğinde değildir.

Açıklanan tüm bu maddi ve hukuksal olgular karşısında davacının davalı Büyükşehir Belediyesinde işe alınırken ücretinin tespitinde SEKA'da geçmiş hizmetlerinin nazara alınması mümkün olmadığından davanın reddi yerine kararda yazılı gerekçelerle kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir...),

Gereğince bozularak dosya yerine geri çevrilmeye, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Dava, fark ücret alacağı istemine ilişkindir.

Davacı, 1977 yılından itibaren çalışmakta olduğu SEKA A.Ş.'ne ait İzmit İşletmesinin davalı Belediye tarafından 4857 sayılı İş Kanunu'nun 6. maddesi kapsamında devralınmasına rağmen kıdeme bağlı haklarının hesaplanmasında önceki işveren yanında geçen çalışma süresinin dikkate alınmadığını ileri sürerek fark ücret alacağının davalı Belediye Başkanlığından tahsilini talep etmiştir.

Davalı Belediye vekili davacının alacağı hukuki dayanağı bulunmadığını beyan ederek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemenin davanın kabulüne dair verdiği karar yukarıda belirtilen nedenle Özel Dairece bozulmuş, yerel mahkemece; işletmede üretimin durduğu ancak kapatmanın gerçekleşmediği, kapatma ve iş sözleşmesinin sona erdirilmesine ilişkin kararın protokol ile ortadan kaldırıldığı ve işletmenin devrine karar verildiği, bu nedenle işyerinin 4857 sayılı İş Kanunu'nun 6. maddesi kapsamında davalıya devrinin söz konusu olduğu, protokol tarihinde davacının devredilen işletme çalışanı olduğunun kabulü ile ücretinin hesabında devreden işverenin yanında geçen sürelerin de dikkate alınması gerektiği gerekçesiyle önceki kararda direnilmiştir.

Uyuşmazlık; SEKA A.Ş. İzmit İşletmesi ve çalışanlarının özelleştirme uygulamaları sonucunda 4857 sayılı İş Kanunu'nun 6. maddesi kapsamında davalı Belediyeye devredilip devredilmediği noktasında toplanmaktadır.

Davanın yasal dayanağı 4857 sayılı İş Kanunu'nun 6. maddesidir. Anılan maddede işyerinin veya bir bölümünün devri düzenlenmiştir.

Maddede aynen; "İşyeri veya işyerinin bir bölümü hukuki bir işleme dayalı olarak başka birine devredildiğinde, devir tarihinde işyerinde veya bir bölümünde mevcut olan iş sözleşmeleri bütün hak ve borçları ile birlikte devralana geçer.

Devralan işveren, işçinin hizmet süresinin esas alındığı haklarda, işçinin devreden işveren yanında işe başladığı tarihe göre işlem yapmakla yükümlüdür.

Yukarıdaki hükümlere göre devir halinde devirden önce doğmuş olan ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devreden ve devralan işveren birlikte sorumludurlar. Ancak bu yükümlülüklerden devreden işverenin sorumluluğu devir tarihinden itibaren iki yıl ile sınırlıdır.

Tüzel kişiliğin birleşme veya katılma ya da türünün değişmesiyle sona erme halinde birlikte sorumluluk hükümleri uygulanmaz.

Devreden veya devralan işveren iş sözleşmesini sırf işyerinin veya işyerinin bir bölümünün devrinden dolayı feshedemez ve devir işçi yönünden fesih için haklı sebep oluşturamaz. Devreden veya devralan işverenin ekonomik ve teknolojik sebeplerin yahut iş organizasyonu değişikliğinin gerekli kıldığı fesih hakları veya işçi ve işverenlerin haklı sebeplerden derhal fesih hakları saklıdır.

Yukarıdaki hükümler, iflas dolayısıyla malvarlığının tasfiyesi sonucu işyerinin veya bir bölümünün başkasına devri halinde uygulanmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere hükümde, "işyeri veya işyerinin bir bölümünün" devrinden bahsedilmektedir. İşyerinin veya bir bölümünün devrinde devir tarihinde mevcut olan iş sözleşmelerinin bütün hak ve borçlarıyla devralan işverene geçeceği öngörülmüştür. İşçinin hizmet süresinin esas alındığı haklarda; devralan işveren, işçinin devreden işveren yanında işe başladığı tarihe göre işlem yapmak zorundadır.

Bu bağlamda; özelleştirme kapsamına alınan işyerlerinin tamamen veya kısmen satışı, kiralanması, işletme hakkının devri durumlarında işyerinin devrisöz konusudur ve devrin hukuki sonuçları ortaya çıkar.

İşyerinin özelleştirmeye hazırlanması, özelleştirilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin tamamen veya kısmen durdurulması nedenleriyle ise sözleşmeler ancak bildirimli fesih yoluyla sona erdirilebilir.

Somut olayda, davacının çalışmakta olduğu SEKA A.Ş. İzmit İşletmesinin, özelleştirme uygulamaları kapsamında Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 08.11.2004 tarih 2004/110 sayılı kararı ile kapatılmasına, İzmit İşletmesinde çalışan ve hizmetine ihtiyaç duyulmayacak işçilerin tüm yasal haklarının SEKA Genel Müdürlüğü tarafından ödenerek iş akitlerine son verilmesine karar verilmiş, bu kapsamda davacının iş akdine 18.02.2005 tarihinde son verilmiştir.

Özelleştirme Yüksek Kurulu 06.04.2005 tarih 2004/110 sayılı kararı ile de; 08.11.2004 tarih 2004/110 sayılı kararında devir harici bırakılan fabrika binaları, depoları, tesis, makine, teçhizat, döşeme, demirbaş, mefruşat, taşıtlar ve iş makineleri ile stoklarda bulunan hammadde, yardımcı hammadde ve her türlü malzemelerden devir tarihi itibarıyla envanter kayıtlarında mevcut olanların da 4046 sayılı Kanunun 2/i maddesi çerçevesinde bedelsiz olarak Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmesine karar verilmiştir.

Açıkça görüldüğü gibi Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 08.11.2004 ve 06.04.2005 tarihli kararlarında işletmenin çalışanları ile devredildiğine ilişkin hüküm bulunmamaktadır. Anılan kararlar sonrası işletmede üretim durmuştur.

Kurulun belirtilen kararları ile işyerinde üretim faaliyetinin durması sonrasında İzmit Büyükşehir Belediyesi adına Belediye Başkanı, Selüloz İş Sendikası Genel Başkanı ve İzmit Şube Başkanı ile Özelleştirme İdaresi Başkan Yardımcısı arasında 10.03.2005 tarihli Protokol düzenlenmiştir.

Protokol uyarınca SEKA İzmit İşletmesinin; arazisi, tesisleri, makineleri, işletme hakkı ve çalışanları ile birlikte 10.03.2005 tarihi itibarıyla Kocaeli Büyükşehir Belediyesine devredilmesine karar verilmiş ise de 10.03.2005 tarihli söz konusu Protokol ile Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları ortadan kaldırılmadığı gibi, bu protokol Özelleştirme Yüksek Kurulu kararlarını ortadan kaldırıcı nitelikte de değildir.

Öte yandan, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18. ve 38. maddeleri ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 18. maddesi gereğince Belediye Başkanı ancak yetkili organların kararını alarak Belediye adına sözleşme yapabilir. Belediye Başkanı tarafından imzalanan protokolün Büyükşehir Belediyesi yönünden borç doğurabilmesi için protokolün imza tarihi itibarıyla yetkili organlarca verilmiş bir karar da dosyada bulunmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamaların ışığında, protokolün Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun kapatma ve iş akitlerinin feshi kararın ortadan kaldırıldığı ve işyeridevrine ilişkin yöntemince alınmış bir karar niteliğinde bulunduğu kabulü mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Yerel mahkemece önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Direnme kararı bu nedenle bozulmalıdır.

SONUÇ : Davalı Belediye vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının yukarıda ve Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı HUMK.'nun 429. maddesi gereğince BOZULMASINA, istek halinde temyiz peşin harcının iadesine, 03.03.2010 gününde oybirliği ile karar verildi.